

Egy hét a világgazdaságban

# Japan nem adja fel

Az esztendő utolsó hete világszerte a jókivánságok jegyében telt el, s a megkönnyebbülés valóban ráfér az egyes nemzetgazdaságokra és a világgazdaság egészére. Ismét nyilvánosságra kerültek az év végén szokásos gazdasági előrejelzések, amelyek sok jót nem ígérnek 1983-ra. Talán a második felében lanya konjunktúraelénkülés indul meg, de a jelzett idő még túlságosan messze van, s a megszokottnál is több a bizonytalansági tényező.

Rovatunk rendszeres olvasói 1982-ben is hétről hétre figyelemmel kísérhették a világgazdaság legfontosabb eseményeit, összefüggéseit, ezért úgy gondoljuk, e helyütt nincsen szükség zárszámadásra. Többek között azért sem, mert mind itthon, mind az egész világon a világgazdaság a napi élet szerves részévé vált, az emberiség döntő része saját bőrén érzi a köz- és világgazdasági fogalmak „megelevenedését”. Kétségtelen, hogy 1982-ben a gazdasági jelentések a korábbinál tekintélyesebb részt foglaltak el a nemzetközi sajtó hasábjain, a tömegtájékoztásban.

## Kölcsönös függőség

Világszerte „divattá” lett a gazdasági gondok ószinte feltárása, a problémák és hatásai elemzése, vagyis a kormányok mind jobban igényelték és igénylik az együttgondolkodást, az együttes cselekvést. A tartós recesszió hatásaként minden országban növekedtek a közterhek — áremelések, pótdadók, illetve a támogatások csökkentése formájában —, ezért megnőtt a gazdasági propaganda, a tájékoztatás jelentősége is, sőt a helyzetelemzés iránti közigeny is. Túlzás nélkül állítható, hogy a dolgozók és a munkanélküliek többsége a világon tisztában van a gondok eredetével és mélységével. Más kérdés, hogy ettől még lényeges javulás nem várható az országok és az egyének gazdasági helyzetében, illetve életszínvonalában. A problémák és a tennivalók ismerete azonban összehatásában eredményezhet változást, hozzájárulhat a gazdaságok normális „üzletmenetének” visszaállításához. Persze ehhez nem kevés pénzügyi, kereskedelmi, termelés-szerkezeti, modernizálási, hatékonysági és nem utolsósorban világpolitikai problémát kell megoldani.

A válság idején még inkább világossá válik, hogy a gazdaságok között igen nagy a kölcsönös függőség, az interdependencia. Egy-egy gazdaságilag jelentősebb súlyú ország intézkedései végig-söpörhetnek az egész világgazdaságon. Elég itt csak arra emlékeztetni, milyen zavarokat idézett elő a fizetési mérleg, a beruházások és végső soron a gazdasági növekedés alakulásában a magas amerikai kamatláb. Ugyancsak minden ország megérzi a protekcionizmus terjedését, a nemzetközi kereskedelem működésének zavarait. Évtizedünkben a nemzetközi munkamegosztás elmélyülése következtében az egyes gazdaságok any-

nyira összefonódtak, egymásra utáltak, hogy nincs az az egészséges gazdaság, amely ki tudná magát vonni a világgazdaság tartós zavarai alól. Eppen az interdependencia miatt a világ országainak együttesen, egymást segítve kellene keresniük a kiutat a jelenlegi válságból.

Bár az együttes cselekvésnek sok példája van (különösen néhány nemzetközi gazdasági szervezetben), a tavalyi évre elsősorban az embargópolitika, a protekcionizmus, a világkereskedelem stagnálása nyomta rá a bélyegét. Növekedett az egyes országok gazdasági „önzése”, válság idején általában hátrébe szorultak a közösségi célok.

Az elmúlt hét azért tartogatott néhány meglepetést a világgazdaság számára. Az Egyesült Államokban ismét fél százalékkal csökkent az irányadó kamat, a prime rate. Az USA második legnagyobb kereskedelmi bankja, a Chase Manhattan 11 százalékra szállította le a hitelkamatlábát. Az ünnepek miatt egyelőre még nem tudni, milyen hatással lesz a kamatsökkentés az amerikai gazdasági életre, illetve a külföldi pénzügyi piacok alakulására. A beruházási kedv felélenkülése a fél százalékpontos kamatsökkentéstől nem várható, a beruházások lanyhaságának ugyanis a számos kamatláb mellett még számos oka van.

## Az időzített bomba

Az esztendő utolsó napjaiban a japán kormány jól időzített vámsökkentést jelentett meg, miután a statisztikai összesítések egyértelművé tették, hogy a szigetország kereskedelmi aktívuma a Közös Piacal és az Egyesült Államokkal szemben 1982-ben nagyobb, mint egy évvel korábban. Az ország külügyminisztere az új esztendő első munkanapján több fontos partnerországot — Nagy-Britannia, NSZK, Franciaország, Olaszország — érintő nyugat-európai „békéltető” körútra indult, s Tokió véleménye szerint a vámsökkentések „jó hátterül” szolgálhatnak a diplomata utazásához.

Ismeretes, hogy tavaly nemcsak az expanzív japán exportpolitika, hanem a szigetország piacának viszonylagos elzárása is a partnerországok Tokió-ellenes támadásainak középpontjában állt. A nyugat-európai és az amerikai vádak szerint Japán váms és nem vámjellegű akadályok állításával igyekszik számos külföldi termék elől elzárni piacát. A növekvő felháborodást leszerelendő, Tokió 1982-ben egyszerű végrehajtott vámsökkentést, az év végi azonban vártanul jött.

Összesen 75 ipari és mezőgazdasági termék behozatali vámját szállították le, s ezzel több mint 300 cikk vámtétele mérséklődik majd az új pénzügyi év kezdetén, április elején. Közélebből vizsgálva a vámsökkentés alá vont árukat megállapítható, hogy az intézkedés inkább gesztus, mintsem komoly importnövelő tényező. Többségében olyan cikkeket vámszállították le (például zöldsgoktéltek), amelyekből a

behozatal nem számottevő. Továbbra sem mérséklődött a marhahús, a citrusfélék és még számos, a Közös Piac és az USA szempontjából fontos exportcikk vámtétele. Partnerrei megnyugtatóra Tokió a vámsökkentéssel párhuzamosan bejelentette, hogy hamarosan megvizsgálják több termék importkvótája növelésének lehetőségét, s intézkedéseket hoznak a vámjelzők egyszerűsítésére.

Nyugat-Európa és az Egyesült Államok véleménye szerint, Japán időnként látványos intézkedéseket hoz a szabadkereskedelemben való hűségének bizonyítására, ugyanakkor — a szinte gátlástalan export mellett — csak kis réseket nyit piacán. A jelek szerint most Washington kedvezően fogadta az „időzített bombát”, a vámsökkentés hatására ugyanis egyelőre nem panaszkol be a GATT-nál a szigetországot néhány mezőgazdasági termék importjának akadályozása miatt.

Korántsem ennyire békülékeny a Közös Piac, amely a vámsökkentést csak látszatintézkedéseknek tartja. Brüsszel — helyet adva a holland Philips és a nyugat-német Grundig panaszának — dömpingelést indít a Nyugat-Európát elárasztó japán videorendezések gyártói ellen. (Jelenleg a japán cégek uralják a közös piaci képmagnópiac négyötödét, áraik általában 30–40 százalékkal alacsonyabbak a konkurenciánál!) Még nem tudni milyen eredménnyel jár a külügyminiszter útja, annyi azonban bizonyos, hogy Brüsszel továbbra is nemzetközi gazdasági fórum elé kívánja utalni a japán kereskedelempolitika protekcionizmusát.

## Egy stabil pont

S végül egy érdekes előrejelzés — néhány nappal az OPEC bécsi miniszteri értekezlete után — az olajpiaci várható alakulásáról az idei évben. Az OECD közgazdászai szerint a szervezethez tartozó 24 fejlett tőkes állam idén napi 34,1 millió hordó kőolajat fogyaszt majd, szemben az 1982-es 33,8 millióval. Az emelkedés tehát elenyésző, ami egyrészt a kedvezőtlen konjunktúrának, másrészt pedig az energiatakarékosági intézkedések hatásosságának köszönhető. Az előrejelzés szerint az OPEC napi-termelése idén 21 millió hordó lesz a tavalyi 18,2 millióval szemben. Hiány megsemm van várható az olajpiacon, hiszen az OPEC részesedése a világ olajbányászataiban 50 százaléka alá esett vissza. A jelek szerint az olajpiac idén a világgazdaság kevés stabil pontjainak egyike lesz, hacsak nem történik valamilyen váratlan, a piaci viszonyokat befolyásoló politikai esemény. Az energiaárak kedvező alakulása azonban ma már édeskevés a fellendüléshez. A világgazdaság tehát az 6- és az új esztendő fordulóján lényegében nem került jobb helyzetbe, mint egy évvel korábban, sőt a gondok száma szaporodott, s a problémák „minősége” is összetettebb.

Gonda György — Szentgáli Péter

Egy év mérlege

# Kaposvári vállalkozók

Alig egy esztendő telt el, amióta életbe léptek azok a jogszabályok, amelyek tág teret nyújtanak az új gazdálkodási formák elterjedéséhez. Milyenek az elmúlt esztendő tapasztalatai Kaposváron, milyen vállalkozási formák jöttek létre — erről kérdeztük a városi tanács termelési és ellátásfelügyeleti osztályának vezetőjét, dr. Fűzi Istvánt.

— A széles körű érdeklődés eredményeként Kaposvárot egy leányvállalat, egy kisszövetkezet, 25 önálló és 24 vállalati-gazdasági munkaközösség jött létre. A leányvállalat, a Somogy megyei Állami Építőipari Vállalat keretében működik. Februárban alakult meg tizenöt taggal az Agrotechnika kisszövetkezet; mezőgazdasági kisgépek javítását és az ehhez kapcsolódó alkatrészek gyártását tűzték ki célul. Induláskor a taglétszám csak a minimumot érte el. Jelenleg 22 fővel dolgoznak, és szerintünk igen magas a nem fizikai állomány aránya (6). Bérézésük is meghaladja az egyéb szövetkezetek hasonló munkakörben dolgozóit. Elég tág határokon belül szabták meg a végezhető munkákat. Az előzetes piackutatás alapján kezdtek meg tevékenységüket, de aztán nem minden alakult a tervek szerint. Az elmúlt tíz hónap alatt — nagy nehézségek árán — teljesítették az árbevétel előírányzatokat.

## Az Agrotechnika tapasztalatai

Tapasztalataik szerint a munkájukat igénybe vevő vállalatok félnek, hogy az új gazdasági forma nem ad kellő biztosítékot rendelkezésük teljesítésére. A még ki nem forrott adminisztratív előírások jelentősen nehezítik munkájukat. Mivel a szövetkezet indulása óta tökeszegény, így az alkatrészt, illetve szerszámigényes munkákat sokszor nem tudják elvégezni.

— Hogyan működnek a gazdasági munkaközösségek?

— A legnagyobb érdeklődést kiváltó vállalkozási forma a gazdasági munkaközösség. A megyében megalakult munkaközösségeknek mintegy fele Kaposvárot működik. Sok olyan tevékenységre társultak az állampolgárok, amelyet egyébként magánszemély nem végezhett volna: piackutatás, energiatakarékos módszerek kidolgozása stb.). Közvetlen fogyasztási szolgáltatást kevesen vállalnak. Akadnak olyan területek, mint például a lakásfelújítás, karbantartás, melyekre létezik lakossági igény, de vállalkozó alig akad. A munkaközösségek jellemzője, hogy azokban többségükben magas iskolai végzettségű, jól kvalifikált szakemberek vesznek részt. Kiemelkedően magas a munkaviszony mellett tevékenykedők aránya. A magas fűzőigényű, elsősorban árutermelő munkaközösségek csak kis számban jöttek létre. A megalakult munkaközösségek nagy része biztos megrendelő és piaci felvevőhely nélkül kezdte meg tevékenységét. Ennek egyik okát abban látjuk, hogy csekély volt a propaganda.

— Miként szorgalmazták a vállalatok a gazdasági munkaközösségek létrehozását?

— A vállalati gazdasági munkaközösségek többsége csak az elmúlt 2–3 hónapban alakult meg. Úgy érezzük, hogy a vállalatok sokszor nem ismerik fel saját érdekeiket és csak félve — sok megkötést alkalmazva —, rendszerint a dolgozók szorgalmazására járulnak hozzá a munkaközösségek megalapításához. Volt olyan vállalat, ahol előírták, hogy a bevétel hány százalékát kell leadni. Ez természetesen

szabálytalan, és az ilyen szerződéseket nem hagytuk jóvá. Másutt nem szívesen fogadták, hogy a vállalat eszközeit használják fel. Nyilván gondot jelentett e munkaközösségek felügyelete is. A vállalati munkaközösségek általában az anyavállalat által megszabott, szűk kapacitású tevékenységek végzésére jöttek létre. Valamennyi árutermeléssel, vagy alkatrészyártással foglalkozik (kivéve a Volán Diesel-leszállító GM). A vállalatok és a munkaközösségek közötti szerződésekben a vállalatok többségükben kikötötték, hogy csak adott típusú termékekre tartanak igényt, és azt csak a vállalatnak értékesíthetik.

## Nincs főkönyv

— Az adminisztratív előírásokat mennyire tudják betartani a munkaközösségek?

— Gondot okoz, hogy a hatósági jóváhagyással megalakult munkaközösségek a gyakorlatban nem kezdhették meg tevékenységüket a cégbírói bejegyzés megtörténteig, s az OTP-egyszámlamegnyitásnak is ezt tűzték ki feltételül. A cégbírói bejegyzésről a tanácsot — mint jóváhagyó hatóságot — nem tájékoztatják hivatalosan, legfeljebb a munkaközösségektől kapunk erről információt. A hatósági jóváhagyás és a cégbírói bejegyzés között gyakran több hét, sőt hónap is eltelik.

— A tapasztalatok alapján úgy látjuk, a munkaközösségeknek problémát okoz, hogy a társadalombiztosítási járulékok és a jövedelemadó fizetési kötelezettség teljesítésének módja még nincs teljesen rendezve. Szinte kivétel nélkül nehézséget jelent a könyvelési kötelezettség teljesítése szakértelen és az előírt napló-főkönyv hiányában. Gondot jelent a munkaközösségek részére a tehergépkocsi üzemben tartása, mivel az idevonatkozó KPM-jogszabályok szerint jelenleg csak mint kisiparosok tarthatják üzemben a gépkocsit, pedig ebből külön bevételük nem származik.

— A gazdasági munkaközösségek szorgalmazták egy érdekvéleletű szerv létrehozatalát, amely segítséget nyújtana a jogszabályok ismeretében, az anyagbeszerzés szervezésében, tevékenységük propagálásában és áraik kialakításában. Egy-egy kis tétel beszerzése például nem könnyű egy munkaközösségnek, ugyanakkor a nagyban beszerzés egyrészt kedvezőbb árat, másrészt nagyobb biztonságot nyújthat. Segíthetné az ilyen szervezet az új vállalkozások létrehozását is.

## Jobb tájékozódást

— Tervezzük a munkaközösségek közös képviselőinek rendszeres tájékoztatását — egy gazdasági munkaközösségi klub formájában. Tovább keressük a lehetőségeket, miként lehetne a munkaközösségeket a jelenleginél jobban összekötni. Ugyanakkor folyamatosan közzéteszük a hiányszakmák és a kielégítetlen szolgáltatások körét, s bízunk benne, hogy minél többen hoznak létre kisvállalkozásokat e téren is, s így sikerül majd javítani a szolgáltatásokat és bővíteni a háttérpar árutermelését.

B. Mezei Éva

# Áremelkedések Olaszországban

Olaszország népe az új esztendő első napjától a mindennapi élet gyakorlatára lefordítva kénytelen tudomásul venni Fanfani miniszterelnöknek a legutóbbi kormányülésen elhangzott szavait, amelyek szerint a lakosságnak 1983-ban további nehézségekkel kell szembenéznie.

A tárcaközi ármegállapító bizottság az év végén összeállította és nyilvánosságra hozta, hogy milyen területeken lesznek komolyabb emelések. Bejelentette például, hogy az áramszolgáltatás terén a tervezett 1400 mil-

liárd lírás többletet úgy kívánják elérni, hogy 1982-höz képest 26 százalékkal növelik a fogyasztói díjakat. Átlagosan 13 százalékkal lesz magasabb a postai díjszabás, a telefonbeszélgetések árát 15 százalékkal emelik.

Nagyon érzékenyen érinti majd az autótulajdonosokat, hogy jelentősen emelik az úthasználati díjakat. A magyar turistáknak is jó tudni, hogy január 1-től a legálacsonyabb autókategóriában — ez 774 köbcentis felső határt jelent — Milánótól Rómáig már 14 300 lírát kell fizetni az autó-

sztrádán. Az átlagosnak mondható kategóriában — 1372 köbcentiig — 21 800 líra az új tarifa az említett útvonalon, az eddigi 18 000 líra helyett.

A vasút februártól húszszázalékos áremelést kért, majd további húszat júliustól. Az eddigi jegyár mintegy negyedrésszel emelkedik a városi tömegközlekedés viteldíja. „A számla benyújtására” készülnek a biztosító-társaságok is: közölték, hogy 23 és fél százalékkal kívánják emelni az autóbiztosítási díjakat.

## Acéledény - teflonnal

Korszerű, szép edények gyártását kezdtek meg a Bonyhádi Zománvágygyárban. Az újdonságok sorába tartoznak a kemény teflonbevonatú acél főzőedények, amelyek az amerikai Du-Pont céggel kötött szerződés alapján

készülnek. Nálunk eddig csak teflonbevonatú alumínium edényekkel találkozhattak a vásárlók. A teflon pároló- és szelejtű tálakból, ez évben háromszáz ezer hagyja el a gyárat.

**AB-bérik**

Az új év hajnalán — nulla és 1 óra között — 14 gyermek született az országban: két fiú a fővárosban, 6 fiú és 6 kislány vidéken. Az Állami Biztosítónál a sorsolás **Sztojka Jánosnak** és **Dremák Zsuzsannának** kedvezett, ők kapták újév reggelén a biztosító 20 ezer forintos életbiztosítási ajándékkönyvét. Sztojka János — noha a budapesti Baross utcai klinikán született — vidéki lakos lesz, szülei Kiskunlacházán élnek. A vidéki AB-bébi — **Dremák Zsuzsanna**, akinek szülei rédei lakosok — az oroszlanói kórház szülészeti osztályán látta meg a napvilágot.

**Információs iroda Debrecenben**

Az új esztendőben megkezdte működését a debreceni Városi Tanács által létrehozott **információs iroda** a városi könyvtárban. Az iroda munkatársai reggel 8-tól este 7-ig, szombaton 8-tól 11-ig adnak felvilágosítást Debrecen kulturális, tudományos és sportprogramjáról. Az érdeklődők személyesen kereshetik fel az irodát, de a 12-227-es telefonszámon is választ kaphatnak kérdéseikre.

A jövőben az információs iroda adja ki a Debreceni Hívatagot is, amely egy hónapra előre közli a különböző események helyét és idejét.

**Mit fizet a lottó?**

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság szerint a Budapesten megtartott 53. heti lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

**12 36 40 55 68**

A december havi tárgynyermény-sorsoláson az 51. hét szelvényei vesznek részt.

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint az 53. játékhéten 5 találatos szelvény nem volt.

A lottónyeremények a nyerevényilleték felvonása után a következők:

Négytalalatos szelvénye 147 fogadónak volt, nyerevényük egyenként 58 915 forint.

Három találatos 9562 fogadónak volt, nyerevényük egyenként 453 forint.

A kéttalalatos szelvények száma 224 709 db, ezeket egyenként 24 forintot fizetnek.

**Borult, párás idő**

A ma estig várható időjárás: többnyire borult, párás idő lesz. Kisebbszámú havazás, ónos eső és eső várható. Nyugat felől azonban lassan felszakadozik a felhőzet, és inkább hózáporok fordulnak elő. Elsősorban éjjel és reggel többfelé lesz köd. A szél napközben megélénkül. A legmagasabb nappali hőmérséklet egy és hat fok között alakul.

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 260 centiméter volt.

**Heti vásárnaptár**

A rövidítések jelentése: országos állat- és kirakóvásár: (oák); országos állatvásár: (oa); autóvásár: (av).  
 Január 3., hétfő: Dunajváros: (oák); Csongrád: (oa).  
 Január 4., kedd: Beled: (oák); Cegléd: (oa).  
 Január 5., szerda: Miskolc: (oák).  
 Január 6., csütörtök: Celdömök, Onód, Vésztó: (oák); Putnok, Zala-komár: (oa).  
 Január 7., péntek: Gyula: (oák); Eger, Gyöngyös, Hódmezővásárhely: (oa).  
 Január 8., szombat: Békéscsaba, Szentlőrinc: (oák); Abony: (oa); Szentlőrinc: (av).  
 Január 9., vasárnap: Dabas, Pásztó, Pécs: (oák); Szentés: (oa); Baja, Békéscsaba, Dabas, Debrecen, Gyöngyös, Lajosmizse, Lenti, Marcali, Miskolc, Nagykőrös, Nyíregyháza, Pécs, Siófok, Székesfehérvár, Szombathely, Tatabánya, Veszprém: (av).

**A Rába programjából**

**Nagy teljesítményű traktormotorok**

Fennállása óta a legsikeresebb évét zárta 1982-ben a Győri Rába Magyar Vagon- és Gépgyár. **Tőkés exportjukat** az előző évihez viszonyítva 25 százalékkal növelték. A KGST-országokba irányuló szállításoknál betartották az államközi megállapodásokban előírt mennyiséget és ütemet. A vállalat nyeresége meghaladja a kétmilliárd forintot. **A termelési programot** a piaci igényeknek megfelelően évközben többször is megváltoztatták. Új típusú futóműveket és más új konstrukciókat hoztak forgalomba. A régebbi termékeknek is számos korszerűsítést vezettek be a megrendelők igényei alapján.

Erdemes néhány részadatot is megemlíteni az óriás gyár tavalyi termeléséből. Elkészült egyebek között 112 ezer különböző típusú futómű, 23 ezer 500 dízelmotor, 1190 tehergépkocsi, 300 mezőgazdasági erőgép, 900 millió forint értékű mezőgazdasági felszerelés, 1,1 milliárd forint értékű kisállattartó berendezés, valamint 3 milliárd 160 millió forint értékű pótalkatrész. Az éves árbevétel **18,4 milliárd forint volt**, a bruttó termelési érték az előző évihez képest 4,2 százalékkal növekedett.

Az 1983-as indulást megfelelően előkészítették. Voltak olyan üzemszerek, amelyek már de-

cember elejétől azokat az öntvényeket, alkatrészeket gyártották, amelyekből az új esztendő első munkanapján megkezdődött az újabb Rába-futóművek, -motorok, tehergépkocsik, mezőgazdasági erő- és munkagépek, kisállattartó berendezések szerelése. Ebben az évben már beépítik az első új típusú Rába-motorokat is a tehergépkocsikba, valamint mezőgazdasági erőgépekbe. Ezek a motorok a jelenleg gyártottaknál jóval nagyobb teljesítményűek lesznek és jobban megfelelnek a környezetvédelmi előírásoknak. Megkezdtek az előkészületeket egy 14 lóerős kistraktor gyártására is.

**Magyar-kanadai gazdasági tárgyalás**

Veress Péter külkereskedelmi miniszter meghívására vasárnap hivatalos látogatásra hazánkba érkezett **Gerald Reagan** kanadai külkereskedelmi államminiszter, aki a két ország gazdasági együttműködéséről folytat tanácskozást.

**Tüzek**

December 31-én az esti órákban Gyulán a Béke sugárút 12. számú lakóház első emeleti lakásában keletkezett tűz. Egy 25 négyzetméter alapterületű szobában voltak felhalmozva a lakás értékes berendezési tárgyai, mivel a többi helyiségben karbantartási munkálatok folytak. Így a kár jelentős. A helyszínre érkezett tűzoltóságok a tüzet rövid idő alatt eloltották, személyi sérülés nem történt.

Január 1-re virradóan a Baranya megyei Páprádán a Fő utca 38-ban egy partában ütött ki tűz. A 70 négyzetméteres helyiségben tárolt széna és szemes kukorica, valamint épületfa, egy Trabant személygépkocsi, továbbá kerti gépek és berendezések jelentős részben megsemmisültek. A tűzoltóságok a tüzet a kora reggeli órákra oltották el. Személyi sérülés nem történt. Mindkét tüzeset okának vizsgálatát a tűzoltóság és rendőrség együttesen végzi.

**Halálos balesetek**

Az utóbbi 48 órában 37 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt, ebből három halálos kimenetelű volt, 19 súlyos, 15 pedig könnyű sérüléssel járt.

Pest megyében, aionmed; külterületen, Zútká Ferenc 42 éves betanított munkás, aionmed; lakos személygépkocsijával kiszorított az útról, egy út menti fának ütközött és a helyszínen meghalt. A baleset okának vizsgálatát szakértők bevonásával folytatja a rendőrség.

Borsod megyében, Kistóka külterületen Pataki Sándor 27 éves lakos, Kistóka lakos személygépkocsijával ártott az úttól bal oldalra és az út menti árokba hajtott. A baleset következtében utasai közül Gerzely Endre 32 éves lakos, miskolci lakos a helyszínen meghalt, Pataki és másik utasa súlyos sérülést szenvedett. A vizsgálat szerint a gépkocsi vezetője nem az útviszonyoknak megfelelő sebességgel hajtott.

Veszprém megyében, sümegi lakosán holtan találtak a 74 éves nyugdíjas Birkas István, aki a vizsgálat eddigi adatai szerint rácseszt az áttűszedett villanyvezetőre és olyan súlyos égési sérüléseket szenvedett, hogy meghalt. A rendőrség a baleset vizsgálatát tovább folytatja.

Részletiben meg nem tisztázott baleset volt Kiskunlacháza külterületén, ahol a közúton egy személygépkocsi áthajtott az úttól észak felé, ahol fekvő Galacz Ferenc 51 éves lakos, helyi lakos, aki a kórházba szállítása után meghalt.

**Forgalmi változások**

A FŐVINFORM jelenti: vágányjavítás miatt január 3-án, 4-én, 5-én és 6-án a 92-es villamosok helyett a Bonyhád tér és az Örs vezér téri között 7.00-tól 11.30-ig autóbuszok közlekednek.

Január 3-tól megszüntették a Lelhel utcai ideiglenes Volán-autobusz-állomást. A vaci, a godi, a dunakeszi és a főt autóbuszok a Vaci útra, a metró lejáratahoz érkeznek. Vácra, Godré és Horányba a Bulcsu utcáról, Dunakeszire és Fótra pedig a Tüzer utcából indulnak az autóbuszok. A változások miatt a Bulcsu utcában és a környező utcákban parkolási tilalom lép életbe a táblákkal jelzett helyeken.

A Budapest-Kolozsvár-Márosvásárhely Volán-autobuszjárat a meghirdetett menetrendől eltérően január 5-től továbbra is közlekedik. A járat szerdánként 6 órakor indul Budapestről, a csütörtöki napokon pedig 8 órakor indul Marósvásárhelyről.

**Totoeredmények**

1. Ascoli-Cesena	1-1	x
2. Catanzaro-Avellino	1-1	x
3. Napoli-Vercelli	1-2	2
4. Pisa-Torino	0-1	2
5. Sampdoria-Fiorentina	0-0	x
6. Udinese-Internazionale	0-0	x
7. Atalanta-Lazio	1-1	x
8. Bari-Cremone	0-1	2
9. Bologna-Lecce	2-0	1
10. Campobasso-Sambenedet	1-0	1
11. Cavese-Como	0-0	x
12. Pistoiese-Palermo	1-2	2
13. Varese-Foggia	1-0	1
Pótmérkőzések:		
14. Arezzo-Perugia	1-1	x
15. Milan-Reggina	3-0	1
16. Juventus-Cagliari	1-1	x

**ORSZÁGOS GYERMEKRAJZ-KIÁLLÍTÁS**

nyitott vasárnap a kecskeméti Szókratész Játékházban. A Petőfi Sándor születésének 160. évfordulója alkalmából tavaly meghirdetett pályázatra több mint háromezer rajzot, festményt, batikot küldtek be az ország szinte minden tájáról — óvodások, iskolások. A zsűri a legszebb munkákat egyenként és csoportosan is megjutalmazta. Elismerést kaptak többek között a dunajvárosi, a keceli, a pécsi, a salgótarjáni és a szolnoki gyerekek.

**POKOLGÉP** Jeruzsálem zsidó negyedében — a sivatagtól nem messze — pénteken kisebb robbanás szerkezet okozott károkat, de sebesülés nem történt. A pokolgépet egy ház tetőszerkezeté alá helyezték el. A Jeruzsálemi rádió figyelmeztette a lakosságot: figyeljen oda a „gyanus tárgyakra”.

**HAROMEZER EVES** egyiptomi szoborra bukkantak az amerikai muzeológusok, amely mint mondják, kulcsfontosságú az ősi egyiptomi újrabilépés művészetének megismerése szempontjából. A bökkenő az egész leletben csupán az, hogy a II. Ramszesz korából származó szobrot nem Egyiptomban vagy környékén, hanem a New York állambeli Chautauquában találták, egy elhagyott fröj-buszállomáson. Az egy méter magas gránit szobor, mely Merneptah királyi harci szekérhajtó ábrázolja, ismeretlen volt napjaink egyiptológusai számára.

**AGROBIHAR** néven gazdasági társulást alakított a TSZKER Hajdú-Bihar megyei területi központja és az AGROTEK Borsbettyóújfalui székhellyel. Elsősorban a bihari táj zömében gyenge adottságú termelőszövetkezeteket akarják segíteni gépekkel, eszközökkel, ipari termékkel.

**GYILKOSSÁG VADJAVÁL** letartóztattak egy tizenéves New York-i lányt. Az a vad ellene, hogy szilveszter éjszakáján kesszurásokkal megütötte vele egykorú fiút. Megfelelő bizonyítékok alapján a lányt 15 évtől életfogytiglanig terjedő börtönbüntetésre ítélték.

**MÚZEUMRÓL MÚZEUMRA** címmel 14 fővárosi múzeum művelődéstörténeti játékot hirdet munkahelyi kollektíváknak, kluboknak, baráti közösségeknek. A hasznos és sok élményt ígéró vetélkedőről a Budapesti Történeti Múzeum közelművelődési fősztályán adnak részletes tájékoztatást és fogadnak el jelentkezést február 15-ig.

**NEM LELIK A REKORDRABLÓKAT.** Meg mindig nem kerültek elő azok a betörők, akik csaknem egy hónappal ezelőtt rekordértékű, mintegy 13 millió dolláros letétnyugtát vittek magukkal a London üzleti negyedében lévő Sepah Iran Bankból. A betörők december 3-án éjszaka hatoltak be a bankba, és a riasztóberendezéseket kikapcsolva hegesztőpisztollyal nyitották fel a páncélszekrényt. A bizonylatokon kívül mintegy 50 ezer dollár értékű készpénzt is zsákmányoltak különböző országok valutájában — köztül a brit rendőrség.

**NÉMETH MIHÁLY** szobrászművész alkotásaiból nyílt hétfőn kiállítás Súrvaron, a Nádasdyvárban.

**KÁBITÓSZER** A török rendőrség 20 kilogramm hasist foglalt le az ország délkeleti részén levő városban, Diarbakarban. Az akció során a hatóságok egyebek között két kábítószercsempészt és öt, hasissal ültetelő nagykereskedőt vettek őrizetbe.

**MAGYAR TÁJAK** címmel diavetítés-előadást tartanak ma 17 órakor a Hegyvidéki Új Tükör Jókai Klubban (XII. kerület, Böszörményi u. 23-25. Tanácsépület).

**NYÍREGYHÁZI OTTHON-ALAPÍTÓK**

Az ősztenőt búcsúztató ünnepek után vasárnap költöztek be az első lakók a nyíregyházi városközpontban elkészült 68 lakásos négyemeletes színházba. Az épületben tanácsi bérlakások vannak, földszintjén üzletközpontot alakítottak ki, s itt kapott helyet a körzet új orvosi-rendelője is.

**PRIMÁSBAL** Az idei farsang kezdetét köszönti a Primások bálya január 6-án, csütörtökön este a Hungaria étteremben. Az este 8 órakor kezdődő, s hajnalig tartó vigasság érdekes színtöltésű: fiatal primások és énekesek is bemutakoznak a közönségnek.

**A KODOBALÓ** SERIFF nyugdíjba ment. A hivatalában tisztességgel eltöltött 32 esztendő után nyugdíjra ment Larry Gillick, a Kalifornia állambeli Oroville 72 éves seriffje. Arról volt híres, hogy sosem börtönt magán lofogt, ami az Egyesült Államokban nagy ritkaság. Zsebeit viszont mindig márknyi kő húzta, és ha rendbontóval került szembe, hat követ dobott. Hogy milyen jól azt az ár, alma-lánná tett törvényszerűt tudni megmondani. Hétser választották újra.

**ÚJ TERMÉK** gyártásával kezdtek az évet a nyergesújfalui Magyar Viscosagyárban. A Borsodi Vegyikombinát, kaprolaktánjából készült az a granulátum, amelyhez felhasználják a selyemgyártáshoz keletkező hulladékot is. A termék minősége eléri a hasonló külföldi árúké, s évente segítsevel a tervek szerint 2-3 millió dollár értékű importot takarítanak meg a népgazdaságnak.

**ETEREM LANGOKBAN.** Pénteken hajnalban az almas robbanás történt Stockholm központjában — közölte a svéd fővárosi rendőrsége. A detonáció következtében egy épületkomplexum negyedik emeletén lévő Fontainebleu étterem kiegészít. Aldozat nem volt, meg sérültek sem. A robbanás, amelyet Stockholm egész területén hallani lehetett, valamennyi környező üzlet kirakatüvegeit betörté, szemtanúk szerint legalább ötvenet. A rendőrség három épületről lezárta, hogy megakadályozza az üzletek kifosztását.

**HORGÁSZOK KEZIKÖNYVE.** A vizek és halak életét, a különböző horgászszerszözöket, horgászmodszereket, a halgazdálkodás időszerű kérdéseit ismerteti a Horgászok kézikönyve, amely második, változatlan kiadásban jelentet meg a Mezőgazdasági Kiadó a MOHOSZ-szal közösen.

**KEZIGRANÁTOT DOBTAK** EGY ZSÓFOLT moziba a Filipp-szigeteken Baybay városában, közölte pénteken egy malajai lap. A robbanás kedden történt, 11 embert megölt és legkevesebb 60 a sebesültek száma. A legutóbb közölt a robbanást követő pánikban sebesültek meg. A rendőrség egyelőre nem tudja, kik voltak a merénylők. Három „nező” kevesse a detonáció előtt állítólag távozott a moziból.

**TERMELÉSI SIKERREL** búcsúztatták az ősztenőt és köszöntötték az újat a Petőházi Cukorgyárban. Szilveszter és újév napján 6500 tonna répát dolgoztak fel és több mint 700 tonna cukrot gyártottak. Eddig 390 ezer tonna répa került a gépekre, és ebből több mint 42 ezer tonna cukor készült.

**SZABADON BOCSÁTOTTÁK** Az emberrablók az olaszországi Reggio Calabriaiban szombatn szabadon bocsátották Giovanni Labate 56 éves gyógyszerészt, akit 11 hónapig tartottak fogva. Labatét tavaly februárban rabolták el. A család eddig 880 ezer dollárt fizetett ki két részletben a rablónak, akik most úgy döntöttek, szabadon engedik foglyukat. Labatét, akire egy pástör talált rá az egyik út mentén, orvosi kezelésben részesítik.